שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

תנ"ך · כיתה י' · שמות כא, א-לז

"ואלה המשפטים": עבד עברי, נזקי גוף ו"עין תחת עין"

קראו את שמות כא (בתנ"ך או בדף הפסוקים במערך השיעור) וענו על השאלות.

1. השלימו את הטבלה: איך מגביל החוק את העבדות?

החוק	פסוק	איך הוא מגן על העבד או האמה?
שש שנים ושחרור (ב)		
רציעת האוזן (ה-ו)		
זכויות האמה העבריה (י-יא)		
שחרור על פגיעה בעין או בשן (כו-כז)		

2. מה לומד רש"י מהמילים "אֲשֶׁר תָּשִׂים, לִפְנֵיהֶם"? מה זה מלמד על דרך הלימוד וההוראה של החוק?

3. לפי הרמב"ן, למה פותחים המשפטים דווקא בדין העבד העברי? קשרו לדיבר הראשון.

4. הסבירו את דברי רבן יוחנן בן זכאי שמביא רש"י על רציעת האוזן. מה הם מלמדים על ערך החירות?

5. הציגו את פירוש רש"י ל"עַיִן תַּחַת עַיִן" ואת הקושי בפירוש המילולי לפי רב סעדיה (אצל אבן עזרא).

6. מה ההבדל בין דין שור שנגח בפעם הראשונה ובין שור "נַגָּח הוּא מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם"? איזה עיקרון של אחריות עולה מכך?

7. 🎓 **שאלה בסגנון בגרות (20 נקודות):** "דיני פרק כא מתרגמים את עשרת הדיברות לחיי החברה." א. הביאו שתי דוגמאות לחוקים בפרק כא שקשורים לדיברות מסוימים, והסבירו את הקשר (8 נקודות). ב. הסבירו איך דין העבד העברי (ב-ו, כו-כז) מבטא את הערך "אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים", בעזרת הרמב"ן ובעזרת רש"י על רציעת האוזן (12 נקודות).

🎟️ כרטיס יציאה

דבר אחד שלמדתי היום: _____

שאלה אחת שעדיין יש לי: _____